

Naročnik:
Direkcija Republike Slovenije za ceste
Tržaška cesta 19
1000 Ljubljana

**DRŽAVNA CESTA MED AVTOCESTO A2 LJUBLJANA –
OBREŽJE PRI NOVEM MESTU IN MEJO Z REPUBLIKO
HRVAŠKO**

**OKOLJSKO POROČILO ZA DPN ZA GRADNJO
DRŽAVNE CESTE MED AVTOCESTO A1
MARIBOR – LJUBLJANA IN AVTOCESTO A2
LJUBLJANA – OBREŽJE PRI NOVEM MESTU
(3. RAZVOJNA OS – OSREDNJI DEL, 1.ZVEZEK)**

ZVEZEK 0: SPLOŠNI DEL

**ZVEZEK 1: IZVRŠILNI POVZETEK POROČILA S SKLEPNO OCENO
SPREJEMLJIVOSTI**

ZVEZEK 2: OKOLJSKO POROČILO

ZVEZEK 3: GRAFIČNE PRILOGE

ZVEZEK 4: DODATEK ZA VAROVANA OBMOČJA

OIKOS, svetovanje za razvoj, d.o.o.
Jarška cesta 30
1230 Domžale

Domžale, december 2008

INVESTITOR:

Direkcija Republike Slovenije za ceste
Tržaška cesta 19
1000 Ljubljana

CESTA:

**DRŽAVNA CESTA MED AVTOCESTO A1
MARIBOR - LJUBLJANA IN AVTOCESTO
A2 LJUBLJANA – OBREŽJE PRI NOVEM
MESTU**

ODSEK:

**MED AVTOCESTO A1 MARIBOR -
LJUBLJANA IN AVTOCESTO A2
LJUBLJANA – OBREŽJE PRI NOVEM
MESTU**

PROJEKT:

OKOLJSKO POROČILO, 1. ZVEZEK

FAZA PROJEKTA:

PRIMERJALNA ŠTUDIJA VARIANT

ŠT. PROJEKTA:

756

DATUM:

DECEMBER 2008

PODJETJE:

OIKOS, svetovanje za razvoj, d.o.o.
Jarška cesta 30
1230 Domžale

Enotni žig podjetja:

Odgovorni predstavnik podjetja:

Mojca Hrabar

Podpis:

Datum podpisa:

št. odseka :	arhivska št.:	vrsta dokumentacije:	šifra pril :	prostor za črtno kodo :
		000.0405	T.1	

VSEBINA

št. odseka :	arhivska št.:	vrsta dokumentacije:	šifra pril :	prostor za črtno kodo :
		000.0405	T.1	

Kazalo vsebine

1. UVOD	2
1.1 METODOLOGIJA VREDNOTENJA VPLIVOV	3
1.2 KRATEK OPIS ZNAČILNOSTI PLANA.....	4
2. OVREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE DPN NA OKOLJE.....	6
2.1 KAKOVOST ZRAKA IN PODNEBNE SPREMEMBE	6
2.2 HRUP.....	8
2.3 PODZEMNE VODE	11
2.4 POVRŠINSKE VODE	13
2.5 KMETIJSKE POVRŠINE.....	16
2.6 GOZDARSTVO	17
2.7 KULTURNA DEDIŠČINA.....	20
2.8 KRAJINA.....	23
2.9 NARAVA.....	25
3. SKLEPNA OCENA SPREJEMLJIVOSTI PLANA(DPN).....	34
3.1 OCENA SPREJEMLJIVOSTI IZVEDBE PLANA.....	34
3.2 OPOZORILO O CELOVITOSTI OKOLJSKEGA POROČILA	37

Kazalo tabel

Tabela 1: Pregled ocen vplivov na okoljske cilje DPN.....	3
Tabela 2: Stopnje primernosti posameznih variant	4
Tabela 3: Skupna ocena sprejemljivosti izgradnje III. razvojne osi na podnebne spremembe in kakovost zraka.....	7
Tabela 4: Skupna ocena sprejemljivosti III. razvojne osi na obremenitev okolja s hrupom....	10
Tabela 5: Ocena primernosti in vrstni red variant glede na kriterij površinske vode	15
Tabela 6: Ocena vplivov izvedbe plana na cilje za posamezne variante in njihova razvrstitev	16
Tabela 7: Pregled ocen po kombinacijah variant	19
Tabela 8: Ocena vplivov izvedbe plana na okoljske cilje po opredeljenih variantah	21
Tabela 9: Stopnja primernosti variant glede na vidno okolje in krajino.	25
Tabela 10: Ocena vplivov izvedbe plana za posamezne variante	26
Tabela 11: Ocena vplivov izvedbe plana na naravne vrednote in ekološko pomembna območja za posamezne variante.....	28

IZVRŠILNI POVZETEK POROČILA S SKLEPNO OCENO SPREJEMLJIVOSTI

št. odseka :	arhivska št.:	vrsta dokumentacije:	šifra pril :	prostor za črtno kodo :
		000.0405	T.1	

1. UVOD

Obravnavana prometna povezava je del tretje razvojne osi, ki se iz smeri avstrijske Koroške prek Slovenj Gradca in Celja, navezuje na avtocesto A2 in se nato nadaljuje proti Novemu mestu in naprej proti Karlovcu oz. se navezuje na avtocesto Zagreb – Reka na Hrvaškem. Z razvojno osjo se povezujejo regionalna središča v Avstriji, Sloveniji in na Hrvaškem.

Funkcija nove prometne povezave bo predvsem povečati konkurenčnost območja ob razvojni osi, povečati dostopnost in krepitev institucionalnih in gospodarskih povezav ter povečati integracijo prostora zunaj obstoječih panevropskih prometnih koridorjev. Namen nove povezave je izboljšanje kakovosti potovanj, bistveno povečanje hitrosti, znižanje stroškov transporta, izboljšanje prometne varnosti, izboljšanje pogojev za nadaljnji razvoj, prevzem funkcij obvoznic na območju, po katerem bo potekala. V Sloveniji naj bi prometna povezava podpirala razvoj policentričnega omrežja mest in drugih naselij, skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi, medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost z evropskimi prometnimi sistemi in urbanim omrežjem.

Za gradnjo državne ceste med avtocesto A1 Maribor – Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu je bil podan predlog za izdelavo državnega prostorskega načrta. Za bodočo državno cesto se sedaj pripravlja študija variant. Izdelava študije variant s primerjavo variantnih rešitev bo na podlagi vrednotenja variant podala predlog najprimernejšega poteka trase in je prva faza priprave državnega prostorskega načrta. Predlog izbora variante bo podal izdelovalec študije variant z vključitvijo vseh elementov. Osnova za vrednotenje vplivov na okolje je okoljsko poročilo, ki se uporabi v postopku celovite presoje.

V okoljskem poročilu so opredeljeni, opisani in ovrednoteni pričakovani vplivi izvedbe Državnega prostorskega načrta (DPN) za gradnjo državne ceste med avtocesto A1 Maribor – Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu na okolje. Zajeto in ovrednoteno je 16 različic oz. kombinacij variant poteka trase (s tremi navezovalnimi cestami) v treh koridorjih in sicer:

- v zahodnem koridorju (Zasavje se preko Zasavja, Trbovelj in Prebolda naveže na avtocesto A1.
- v sredinskem koridorju (obstoječa glavna cesta G1-5 se naveže preko Radeč do priključka na A2 pri Novem mestu)
- v vzhodnem koridorju (varianta nove cestne povezave poteka čez Kozjansko in sicer z odcepom pri Dramljah in naprej mimo Šentjurja, Planine ter Sevnice do dolenskega kraka avtocestnega križa).

Ocenili smo sprejemljivost vseh variant izvedbe DPN in za škodljive vplive predlagali ustrezne omilitvene ukrepe.

1.1 METODOLOGIJA VREDNOTENJA VPLIVOV

Metodologija vrednotenja in ocenjevanja vplivov je bila oblikovana na podlagi predhodnih okoljskih poročil za cestne odseke in usklajena z naročnikom, po analizi stanja in opravljenih terenskih ogledih pa je bila prilagojena obsegu plana in kakovosti dostopnih podatkov.

Okoljski cilji plana in kazalci za njihovo spremljanje so bili določeni na podlagi zakonodaje in *Nacionalnega programa varstva okolja (Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja, Ur. l. RS št. 02/06)*.

Pri vrednotenju vplivov smo analizirali vpliv izvedbe plana ter vključenost zahtev varstva okolja v plan ob upoštevanju omilitvenih ukrepov za elemente, opredeljene v *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*:

- **okolje:** poglavja Kakovost zraka in podnebne spremembe, Hrup, Podzemne vode in Površinske vode,
- **ohranjanje narave** – poglavja Flora, favna in habitatni tipi, Varovana območja, Naravne vrednote in ekološko pomembna območja,
- **varstvo človekovega zdravja** – posredno so vplivi na zdravje obravnavani v poglavjih Kakovost zraka in podnebne spremembe, Hrup, Površinske vode in Podzemne vode, neposredno kot družbenoekonomski vidik (zdravje kot kakovost življenja) pa v poglavjih Kmetijske površine, Gozdarstvo in Krajina,
- **kulturno dediščino.**

Vplivi so bili ovrednoteni in ocenjevani glede na okoljske cilje DPN in kazalce z lestvico ocenjevanja, predpisano v *Uredbi*:

Tabela 1: Pregled ocen vplivov na okoljske cilje DPN

Razred	Stopnja vpliva	Sprejemljivost
A	ni vpliva/ vpliv je pozitiven	Če se podocene za katerokoli posledico plana uvrstijo v te tri razrede, so vplivi izvedbe plana za uresničevanje okoljskih ciljev plana sprejemljivi.
B	vpliv je nebistven	
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	
D	vpliv je bistven	Če se podocene za katerokoli posledico plana uvrstijo v ta dva razreda, so vplivi izvedbe plana za uresničevanje okoljskih ciljev plana nesprejemljivi.
E	vpliv je uničujoč	
X	ugotavljanje vpliva ni možno	

Za potrebe primerjalne študije variant je ovrednotena tudi stopnja primernosti posameznih odsekov in variant. Stopnje primernosti so v tabeli 2.

Tabela 2: Stopnje primernosti posameznih variant

Oznaka	Vrednotenje	Razlaga vrednotenja
ZP	zelo primerna	Okoljski vidik ne bo prizadet ali bo prizadet v neznatnem obsegu.
BP	bolj primerna	Okoljski vidik v strateškem smislu ne bo prizadet ali pa bo prizadet v manjšem obsegu. Predvsem bodo vplivi zaznani v času gradnje. Za omilitve vplivov je potrebno upoštevati splošne omilitvene ukrepe predpisane v okoljskem poročilu (ti so opredeljeni že z zakonodajo).
P	primerna	Okoljski vidik bo v strateškem smislu bistveno prizadet. Poleg zakonsko predpisanih normativov je potrebno upoštevati tudi dodatne omilitvene ukrepe, predpisane v okoljskem poročilu.
MP	manj primerna	Okoljski vidik bo v strateškem smislu zelo hudo prizadet. Poleg zakonsko predpisanih normativov je potrebno upoštevati tudi dodatne omilitvene ukrepe, predpisane v okoljskem poročilu. Izvedbo teh ukrepov je potrebno v času priprave projektna dokumentacije dodatno strokovno preveriti in preučiti.
NP	nepriprava	Okoljski vidik bo prizadet v takšnem obsegu, da je ocenjen kot nesprejemljiv.

1.2 KRATEK OPIS ZNAČILNOSTI PLANA

V okviru izdelave Okoljskega poročila so se vrednotile in med seboj primerjale variante v treh koridorjih med avtocesto A1 Maribor – Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana - Obrežje pri Novem mestu in sicer:

- 1) zahodni koridor, kjer se Zasavje preko Trbovelj in Prebolda naveže na avtocesto A1.
- 2) sredinski koridor, poteka po glavni cesti G1-5 do Radeč in nadalje do priključka na A2 pri Novem mestu.
- 3) vzhodni koridor poteka varianta nove cestne povezave čez Kozjansko in sicer z odcepom pri Dramljah in naprej mimo Šentjurja, Planine ter Sevnice po najugodnejši trasi na dolnji krak avtocestnega križa. Vse variante vzhodnega koridorja na južnem delu skupaj preskočijo Savo in se pri Boštanju razcepijo ter dalje kot posamične variante ali snopi potekajo na zahod v Mirensko dolino, proti vzhodu v smeri Krškega in proti jugu do priključka Smednik.

Variante se podobno kot na odseku med mejo z Republiko Avstrijo in avtocesto A1 označijo s črkami (G, I, H - odseki) in številkami (od 1 do 13 - variante). Variante se od vzhoda proti zahodu označujejo s številkami od 1 dalje. Navezovalne ceste se označijo z oznako ceste, na katero se navezujejo ter znakom n in številko od 1 dalje.

Različne variante se sestavijo v 16 različic oz. variacij variant, ki kot celota tvorijo povezavo med avtocesto A1 in avtocesto A2:

- Različica 1: G1, I1
- Različica 2: G1, I2
- Različica 3: G2, H1, I1
- Različica 4: G2, H2, I1
- Različica 5: G2, H1, I2
- Različica 6: G2, H2, I2
- Različica 7: G2, I3
- Različica 8: G2, I4

- Različica 9: G2, I5
- Različica 10: G3, G3-n2, H1, I1
- Različica 11: G3, G3-n2, H2, I1
- Različica 12: G3, G3-n2, H1, I2
- Različica 13: G3, G3-n2, H2, I2
- Različica 14: G3, G3-n2, I3
- Različica 15: G3, G3-n2, I4
- Različica 16: G3, G3-n2, I5

2. OVREDNOTENJE VPLIVOV IZVEDBE DPN NA OKOLJE

2.1 KAKOVOST ZRAKA IN PODNEBNE SPREMEMBE

Srednji del III. razvojne osi poteka med avtocestama A1 Šentilj – Koper in A2 Karavanke – Obrežje na območju Celjske kotline, doline Save in Novega mesta in širšim območju Dolenjske. Večina območja je skladno s Sklepom o določitvi območij in stopnji onesnaženosti zaradi žveplovega dioksida, dušikovih oksidov, delcev, svinca, benzena, ogljikovega monoksida in ozona v zunanjem zraku, razvrščeno v območji onesnaženosti zraka SI 2 in SI 3, ki sodita v II. stopnjo onesnaženosti zraka. Območje občin Trbovlje in Hrastnik je razvrščeno v območje onesnaženosti zraka SI 2b, območje občine Krško pa v območje SI 2c, ki sodita v I. stopnjo onesnaženosti zraka. Na območju z II. stopnjo onesnaženosti zraka je raven onesnaženosti ene ali več onesnaževal (dušikov dioksid, delci PM₁₀ in ozon) višja od predpisane mejne vrednosti in nižja od vrednosti sprejemljivega preseganja; na območju s I. stopnjo onesnaženosti zraka je raven onesnaženosti ene ali več onesnaževal višja od vsote predpisane mejne vrednosti in vrednosti sprejemljivega preseganja.

Na območju med avtocestama A1 in A2, z izjemo širšega območja Trbovelj, so emisije toplogrednih plinov in emisije onesnaževal v obstoječem stanju pretežno posledica prometa po državnih in lokalnih cestah. V primerjalnem cestnem omrežju so najbolj obremenjene ceste na širšem območju Celja in Krškega, vertikalna povezava G1-5 med priključkom Celje in priključkom Drnovo ter horizontalne povezave G2-107 med Celjem in Šentjurjem, R2-442 med Žalcem in Celjem, G2-108 med Zagorjem in Hrastnikom in R1-215 med Trebnjim in Mokronogom. Na območju Trbovelj so emisije pretežno posledica delovanja termoelektrarne in sežigalnice, vpliv ostalih proizvodnih in kmetijskih virov emisij pa je lokalno omejen; večje industrijske površine ležijo še na območju Celja, Novega mesta, Trbovelj, Hrastnika, Žalca, Krškega, Sevnice in Radeč, preostalo območje je z onesnaževali zraka, ki so značilne za proizvodne dejavnosti, malo obremenjeno.

Obstoječa kakovost zraka je ocenjena na podlagi prometnih podatkov v letu 2006. Primerjalno cestno omrežje razen obstoječih prometnic vključuje tudi naslednje nezgrajene odseke: avtocestno povezavo med Trebnjim in Novim mestom, obvoznico Šentjurja, zahodno obvoznico Celja, severni del vzhodne obvoznice Celja in novo povezavo Hrastnik – Zidani most. V letu 2006 sta najbolj obremenjeni avtocesti A1 (do 32 242 vozil/dan) in A2 (do 20 765 vozil/dan), G1-5 skozi Celje (do 50 126 vozil/dan), R2-447 Celje – Žalec (do 16 880 vozil/dan), G2-107 Celje – Štore (do 17 509 vozil/dan) in G1-5 Celje – Laško (do 14 733 vozil/dan).

V letu 2006 skupna emisija ekvivalenta ogljikovega dioksida zaradi prometa po cestnem omrežju na vplivnem območju dosega 605 678 ton/leto, skupna emisija dušikovih oksidov 2 214 ton/leto, hlapnih organskih spojin 147 ton/leto in žveplovega dioksida 3.03 tone/leto. Glede na prometne podatke v letu 2006 mejna imisijska letna vrednost dušikovega dioksida in delcev na območju ob obravnavanih cestah ni presežena nikjer. Na območju ob bolj pomembnih prometnicah se občasno pojavlja preseganje mejne urne vrednosti dušikovega dioksida in mejne dnevne vrednosti delcev, število preseganj pa bo manjše od dovoljenega.

Srednji del III. razvojne osi bo s sodobno cestno infrastrukturo povezoval Celjsko kotlino s širšim območjem Dolenjske in bo prometno razbremenil predvsem obstoječe povezovalne ceste med pomembnejšimi naselji na tem območju. Promet se bo po izgradnji III. razvojne osi občutno zmanjšal predvsem na odsekih, ki potekajo vzporedno in v njeni bližini; v odvisnosti od variant so to predvsem odseki R2-424 Črnlolica – Dežno, G1-5 Celje – Zidani most, G1-5 Zidani most – Sevnica in R1-215 Trebnje – Mokronog. Pri vseh variantah se bo zmeroma zmanjšal promet (za okoli 2 000 vozil/dan) na celotni potezi G1-5 Celje – Zidani most – Brestanica – Drnovo. Sama novogradnja bo prometno najbolj obremenjena med Celjem in Laškim do 18 655 vozil/dan (srednji koridor); med Dramljami in Šentjurjem do 12 008 vozil/dan (vzhodni koridor); med Hrastnikom in Zidanim mostom do 11 176 vozil/dan (zahodni koridor).

V letu 2026 bo skupna emisija ekvivalenta ogljikovega dioksida na primerjalnem cestnem omrežju dosegala 960 642 ton/leto, skupna emisija dušikovih oksidov 1 977 ton/leto, hlapnih organskih spojin 270 ton/leto in žveplovega dioksida 4.82 ton/leto. Z izgradnjo III. razvojne osi, ki obsega več kot 50 km cest, se bo emisija ogljikovega monoksida (odvisno od variante) povečala med 0.4 in 1.5%, emisija dušikovih oksidov pa se bo povečala med 0.4 in 1.6%. Srednje letne imisijske koncentracije dušikovega dioksida in delcev se pri primerjalnem omrežju in omrežju z novogradnjo ne bodo bistveno razlikovale, tudi ocenjeno število preseganj mejne urne vrednosti dušikovega dioksida in mejne dnevne koncentracije delcev bo pri vseh omrežjih enako. Vpliv celotnega omrežja z novogradnjo na kakovost zraka bo praktično enak kot pri primerjalnem omrežju.

Skupna ocena vpliva variant III. razvojne osi na podnebne spremembe in kakovost zraka je bila določena na podlagi ocenjenih emisij toplogrednih plinov in onesnaževal ter ocenjene kakovosti zraka z dušikovim dioksidom in delci z upoštevanjem celotnega cestnega omrežja. III. razvojna os je na območju med avtocestama A1 in A2 bo speljana po pretežno neposeljenem območju, zato bo vpliv novogradnje na obremenitev okolja z onesnaževali, značilnimi za emisije prometa, majhen. Skupne emisije toplogrednih plinov in onesnaževal se bodo glede na primerjalno omrežje sicer delno povečale, vendar bo povečanje majhno, vpliv pa bo nebitven. Od predlaganih variantah III. razvojne osi so sicer glede emisij toplogrednih plinov in onesnaževal vse variante enakovredne in sprejemljive.

Skupna ocena vpliva vseh variant III. razvojne osi na podnebne spremembe in kakovost zraka je stopnja B (nebitven vpliv).

Skupna ocena vpliva posameznih variant s sprejemljivostjo je v tabeli 3.

Tabela 3: Skupna ocena sprejemljivosti izgradnje III. razvojne osi na podnebne spremembe in kakovost zraka

Varianta	Emisije toplogrednih plinov	Emisije onesnaževal	Kakovost zraka	Skupna ocena izvedbe plana
1 (G1, I1)	B	B	B	B
2 (G1, I2)	B	B	B	B
3 (G2, H1, I1)	B	B	B	B
4 (G2, H2, I1)	B	B	B	B
5 (G2, H1, I2)	B	B	B	B

6 (G2, H2, I2)	B	B	B	B
7 (G2, I3)	B	B	B	B
8 (G2, I4)	B	B	B	B
9 (G2, I5)	B	B	B	B
10 (G3, H1, I1)	B	B	B	B
11 (G3, H2, I1)	B	B	B	B
12 (G3, H1, I2)	B	B	B	B
13 (G3, H2, I2)	B	B	B	B
14 (G3, I3)	B	B	B	B
15 (G3, I4)	B	B	B	B
16 (G3, I5)	B	B	B	B

2.2 HRUP

Variante potekov srednjega dela III. razvojne osi potekajo pretežno po neposeljenih območjih, na nekaterih odsekih pa (posebno pri srednjem koridorju in severnem delu zahodnega koridorja) po območjih z mešano poslovno – stanovanjsko rabo prostora in po območjih razpršene gradnje. Stanovanjska območja ob trasah vseh variant so v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju v celoti razvrščena v III. območje varstva pred hrupom; kmetijske in gozdne površine ter proizvodne površine so razvrščene v IV. območje varstva pred hrupom. Mirnih območij poselitve v vplivnem območju novogradnje možnih tras ni.

Obstoječa obremenitev s hrupom na širšem območju obravnave je pretežno posledica prometa po državnih in lokalnih cestah. Na območju med avtocestama A1 in A2 največjo obremenitev s hrupom povzročajo ceste na širšem območju Celja in Krškega, vertikalna povezava G1-5 med priključkom Celje in priključkom Drnovo ter horizontalne povezave G2-107 med Celjem in Šentjurjem, R2-442 med Žalcem in Celjem, G2-108 med Zagorjem in Hrastnikom in R1-215 med Trebnjim in Mokronogom. Na večjih poselitvenih območjih, kot so Žalec, Celje, Šentjur, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje, Sevnica, Krško, Trebnje, Novo mesto, je velik tudi vpliv lokalnih prometnic. Vpliv proizvodnih in kmetijskih virov hrupa je lokalno omejen; večje industrijske površine ležijo na območju Žalca, Celja, Štor, Šentjurja, Trbovelj in Novega mesta, preostalo območje je s hrupom proizvodnih dejavnosti malo obremenjeno.

Obstoječa obremenitev s hrupom je ocenjena za primerjalno cestno omrežje v letu 2006. Primerjalno cestno omrežje razen obstoječih prometnic vključuje tudi še naslednje nezgrajene odseke: avtocestno povezavo med Trebnjim in Novim mestom, obvoznico Šentjur, zahodno obvoznico Celja, severni del vzhodne obvoznice Celja in novo povezavo Hrastnik – Zidani most. V letu 2006 sta najbolj obremenjeni avtocesti A1 (do 32 242 vozil/dan) in A2 (do 20 765 vozil/dan), G1-5 skozi Celje (do 50 126 vozil/dan), R2-447 Celje – Žalec (do 16 880 vozil/dan), G2-107 Celje – Štore (do 17 509 vozil/dan) in G1-5 Celje – Laško (do 14 733 vozil/dan).

Mejna vrednost kazalca $L_{DVN} = 65$ dB(A) je na primerjalnem omrežju v letu 2006 presežena pri skupno 3 050 stavbah z varovanimi prostori s 15 415 prebivalci, mejna vrednost za

kazalec nočnega hrupa $L_{NOČ} = 55$ dB(A) pa je presežena pri 3 947 stavbah z 19 571 prebivalci. Na obravnavanem območju je v letu 2006 pri 1 616 stavbah z varovanimi prostori s 7 989 prebivalci presežena tudi kritična vrednost $L_{NOČ} = 59$ dB(A), pri 1 155 stavbah s 5 430 prebivalci pa kritična vrednost $L_{D\text{VN}} = 69$ dB(A). V obstoječem stanju je največ s hrupom preobremenjenih stavb na območjih večjih poselitev. Največje število preobremenjenih stavb leži na širšem območju Celja, Novega mesta, Laškega, Hrastnika in Trbovelj.

Srednji del III. razvojne osi bo s sodobno cestno infrastrukturo povezoval Celjsko kotlino s širšim območjem Dolenjske in bo prometno razbremenil predvsem obstoječe povezovalne ceste med pomembnejšimi naselji na tem območju. Promet se bo po izgradnji novogradnje občutno zmanjšal na odsekih, ki potekajo vzporedno in v njeni bližini; v odvisnosti od variant so to predvsem odseki R2-424 Črnolica – Dežno, G1-5 Celje – Zidani most, G1-5 Zidani most – Sevnica in R1-215 Trebnje – Mokronog. Pri vseh variantah se bo zmerno zmanjšal promet (za okoli 2 000 vozil/dan) na celotni potezi G1-5 Celje – Zidani most – Brestanica – Drnovo. Sama novogradnja bo prometno najbolj obremenjena med Celjem in Laškim do 18 655 vozil/dan (srednji koridor); med Dramljami in Šentjurjem do 12 008 vozil/dan (vzhodni koridor); med Hrastnikom in Zidanim mostom do 11 176 vozil/dan (zahodni koridor).

Ob upoštevanju novogradnje in razbremenitve preostalega cestnega omrežja bo število preobremenjenih stavb z varovanimi prostori dosegalo med 6 114 in 6 230, število prebivalcev pa med 27 871 in 29 390. Pri vseh variantah novogradnje razen variant 1 in 2 bo celotna obremenitev okolja s hrupom glede na primerjalno omrežje približno enaka. Število preobremenjenih stavb z varovanimi prostori se bo pri teh variantah zmerno zmanjšalo za 22 do 103, število prebivalcev pa ali zmerno zmanjšalo za do 490 ali zmerno povečalo do 170. Pri variantah 1 in 2 se število preobremenjenih stavb praktično ne bo spremenilo, število preobremenjenih prebivalcev pa se bo občutno povečalo za 358 in 1 029. Posamezne koncentracije zmerne povečanja ali zmanjšanja obremenitve se nahajajo na območju celotnega omrežja; Povečanje pa bo občutno predvsem na območju novogradnje in dostopnih (na novogradnjo pravokotnih) cest, zmanjšanje pa na območju alternativnih (z novogradnjo vzporednih) cest.

Ocenjen kumulativen vpliv na celotno obremenitev okolja s hrupom zaradi novogradnje je razen pri variantah 1 in 2 glede na primerjalno omrežje nevtralen in ocenjen s stopnjo A (ni vpliva/vpliv je pozitiven); ocenjen kumulativen vpliv na celotno obremenitev okolja s hrupom variant 1 in 2 je zmeren in ocenjen s stopnjo B (nebistven vpliv).

Površine ob III. razvojni osi so v obstoječem stanju pri vseh variantah s hrupom obremenjene v primeru, če novogradnja poteka v bližini primerjalnega cestnega omrežja. Obremenitev s hrupom se bo na območjih v neposredni bližini novogradnje povečala pri vseh variantah. Samo zaradi novogradnje bo obremenitev s hrupom najmanjša pri vzhodnem koridorju (varianti 1 in 2), kjer bo število preobremenjenih stavb 75 oziroma 86, število preobremenjenih prebivalcev pa 203 oziroma 240. Po velikem številu preobremenjenih stavb izstopata predvsem varianti 14 in 15, kjer bo število preobremenjenih stavb 251 oziroma 238, število preobremenjenih prebivalcev pa 977 oziroma 904. Večina preobremenjenih stavb leži, odvisno od variante, v dolini Savinje med Celjem in Zidanim mostom, v dolini Save med Zidanim mostom in Radečami, na širšem območju Hrastnika ter na širšem območju Šmarjeških toplic. Ocena vpliva vseh variant novogradnje na obremenitev s hrupom je stopnja

C (nebistven vpliv pod pogoji – izvedba omilitvenih ukrepov). Za zaščito preobremenjenih stavb z varovanimi prosotori je skladno z Zakonom o varstvu okolja investitor dolžan izvesti protihrupne zaščitne ukrepe, ki obsegajo zmanjšanje emisij hrupa, zmanjšanje razširjanja hrupa v okolje z izvedbo protihrupnih ograj in nasipov ter sanacijo fasadnih elementov v varovanih prostorih stavb, kjer zaščita zunanjega okolja ni možna.

Variante III. razvojne osi so na območju med avtocestama A1 in A2 speljane po pretežno neposeljenih območjih, delno pa po območjih z mešano poslovno – stanovanjsko rabo prostora, zato bo vpliv novogradnje na obremenitev s hrupom zmeren. Novogradnja bo občutno razbremenila le cestne odseke, ki potekajo vzporedno in v njeni bližini; zmanjšanje bo zmerno tudi na celotni potezi glavne ceste G1-5 med Celjem in Drnovim; zaradi tega bo ocenjen vpliv celotne obremenitve s hrupom nebistven ali zmeren. Od predlaganih variantah III. razvojne osi sta sicer glede kumulativne obremenitve okolja s hrupom manj primerni varianti 1 in 2, glede obremenitve hrupa samo zaradi III. razvojne osi pa varianti 14 in 15. Pri ostalih variantah ni bistvenih razlik in so vse ocenjene kot primerne.

Skupna ocena vpliva vseh variant III. razvojne osi na obremenitev s hrupom je stopnja C (nebistven vpliv pod pogoji).

Skupna ocena vpliva posameznih variant na obremenitev s hrupom in z njihovo sprejemljivostjo je v spodnji tabeli.

Tabela 4: Skupna ocena sprejemljivosti III. razvojne osi na obremenitev okolja s hrupom

Varianta	Celotna obremenitev	Vir hrupa	Skupna ocena izvedbe plana
1 (G1, I1)	B	C	C
2 (G1, I2)	B	C	C
3 (G2, H1, I1)	A	C	C
4 (G2, H2, I1)	A	C	C
5 (G2, H1, I2)	A	C	C
6 (G2, H2, I2)	A	C	C
7 (G2, I3)	A	C	C
8 (G2, I4)	A	C	C
9 (G2, I5)	A	C	C
10 (G3, H1, I1)	A	C	C
11 (G3, H2, I1)	A	C	C
12 (G3, H1, I2)	A	C	C
13 (G3, H2, I2)	A	C	C
14 (G3, I3)	A	C	C
15 (G3, I4)	A	C	C
16 (G3, I5)	A	C	C

2.3 PODZEMNE VODE

Glede na hidrogeološko zgradbo lahko kamnine oz. sedimente, ki gradijo obravnavano območje razdelimo v štiri osnovne skupine:

1. dobro prepustne kamnine z razpoklinsko - VODONOSNIKI Z RAZPOKLINSKO POROZNOSTJO: srednjetriasni anizijski dolomit, zgornjetriasni norijsko-retijski dolomit
2. prepustni sedimenti z medzrnsko poroznostjo – VODONOSNIKI Z MEDZRNSKO POROZNOSTJO: rečne naplavine kvartarne starosti, miocenski peski
3. dobro prepustne kamnine s kanalsko in razpoklinsko poroznostjo - VODONOSNIKI S KANALSKO IN RAZPOKLINSKO POROZNOSTJO: miocenski litotamnijski apnenci, zgornjetriasni dachsteinski apnenci
4. NEPREPUSTNE KAMNINE OZ. SEDIMENTI: permokarbonske in srednjeperske kamnine (skrilavi meljevci, glinavci, peščenjaki), spodnje in srednjetriasni klastiti, srednjetriasne vulkanske kamnine (keratofirji, tufi, drobe), jurski in kredni klastiti, ligocenske vulkanske kamnine, miocenski in pliocenski laporji in gline.

Na obravnavanem območju je značilno hitro menjavanje prepustnih plasti z neprepustnimi. Neprepustne kamnine prevladujejo, zato so perspektivna območja za izkoriščanje podzemne vode, vse kamnine v katerih se lahko formira vodonosnik (dolomiti, apnenci in rečni sedimenti). Vodonosniki so formirani v kvartarnih rečnih sedimentih (npr. črpališče v Medlogu), triasnih dolomitih (npr. črpališče pri Družinski vasi, zajetja v okolici Sevnice) ter triasnih in miocenskih apnencih (več manjših lokalnih izvirov). S stališča kvalitete podzemne vode so pomembnejši predvsem dolomitni vodonosniki. Zelo dobra lastnost dolomitov je ta, da v primerjavi z apnenci, dalj časa zadržujejo vodo in imajo zato dobre samočistilne sposobnosti.

Okoljski cilji za področje podzemnih voda so določeni tako, da ne dovoljujejo povečevanja obstoječih vplivov na podzemne vode, ki se izkoriščajo kot vir pitne vode, oziroma da pri izvajanju predvidenega plana ne bi prihajalo do prekoračitve dovoljenih mejnih vrednosti, ki so opredeljene z zakonodajo.

Okoljska cilja plana (DLN) za podzemne vode sta:

- ohranjanje kakovostnega stanja podzemne vode v povezavi z vodooskrbo in,
- zagotavljanje vodnih količin za bodočo oskrbo prebivalcev s pitno vodo.

Kazalci za spremljanje morebitnih škodljivih vplivov predvidenega plana so usmerjeni v:

- spremljanje kakovosti podzemne vode,
- spremljanje sprememb kakovosti in vodnega režima podzemne vode.

V okoljskih ciljnih in kazalcih so posredno zajeti tudi vplivi na zdravje prebivalcev.

Predlagane trase potekajo čez prispevna območja vodnih virov, ki so povečini že zavarovana z vodovarstvenimi območji in sicer:

- črpališče pitne vode v Medlogu v občinah Žalec in Celje,
- črpališče pitne vode Jezero pri Družinski vasi v občini Novo mesto,
- več zajetij pitne vode v okolici Sevnice in Boštanja v občini Sevnica.

Zaradi narivne tektonike so kamnine nagubane v generalni smeri zahod-vzhod. Vse predlagane variante prečkajo vodonosnike saj potekajo v generalni smeri sever-jug. Vse trase prečkajo perspektivne vodonosnike približno na enakih dolžinah.

Odseki, na katerih gradnja cest po Odlokih ni možna so Odsek G2 in njegova optimizacija G2* ter Odsek I2. Odseki, ki potekajo znotraj vodovarstvenega območja so Odseka I3 in I4 ter Odsek I4* - optimizacija I4.

V občini Sevnica so v okolici Boštanja novi vodni viri (vrtini B2 in B3), ki še niso v bazi podatkov MOP ARSO in še nimajo določenih vodovarstvenih območij. Problematična je predvsem vrtina B-3. V neposredni bližini vrtine B-3 potekajo naslednje trase:

- *H1, ki se tu nadaljuje v I2* (poteka cca 100 m zahodno od vrtine)
- *H2, ki se nadaljuje v I1* (vzhodni rob ceste je oddaljen le nekaj metrov, nasip ob cesti sega čez vrtino!!)
- *G1, ki se nadaljuje v I1* (bankina ceste I1 poteka le 70 m vzhodno od vrtine).

Novim vodnim virom je potrebno določiti območje napajanja, vodovarstvena območja, na podlagi tega pa podati oceno ali je gradnja sprejemljiva ali ne.

S stališča varovanja zajete podzemne vode sta med odseki G najboljša odseka G1 in G3, ki ne potekata čez vodonosnike iz katerih se izkorišča pitno vodo. Med odseki H sta si odseka H1 in H2 s stališča varovanja podzemne vode dokaj enakovredna. Odsek H1 poteka sicer znotraj vodovarstvenega območja vrtine Kompolje, ki pa po besedah upravljalca (Komunala Sevnica) ni več v uporabi. Med odseki I je najboljši odsek I5, ki ne poteka čez vodonosnike iz katerih se izkorišča pitno vodo. Sledi mu optimiziran odsek I4*, ki le na krajšem odseku poteka po širšem vodovarstvenem območju vodnega vira Jezero pri Družinski vasi.

Varianta G3, G3-n2, I5 je s stališča varovanja podzemne vode, ki se jo uporablja za vodooskrbo, najbolj primerna. Varianta ne poteka čez zakonsko določena vodovarstvena območja niti v zaledju zajetih vodnih virov, ki še nimajo določenih vodovarstvenih območij. Sledi ji varianta G3, G3-n2, I4*, ki le v manjši meri poteka čez širši vodovarstveni pas zajetja Jezero pri Družinski vasi (za potek odseka I4* znotraj vodovarstvenega območja vodnega vira Jezero pri Družinski vasi odlok gradnje cest ne omenja, določa pa, da je dovoljen le lokalni promet z nevarnimi in škodljivimi snovmi oz. naftnimi derivati. Za lokalni promet oz. dovoz naftnih derivatov je omejena hitrost na 40 km/h. V nadaljnjih fazah načrtovanja naj se preuči možnost prestavitve trase izven vodovarstvenega območja).

V spodnji tabeli je podana ocena primernosti variant.

Tabela 5: Ocena primernosti in vrstni red variant glede na varovanje vodonosnikov, ki se izkoriščajo za pitno vodo

Varianta	Ocena glede na trenutni potek		Ocena ob spremembah poteka	
	Ocena	Opomba	Ocena	Opomba – pogoj za sprejemljivost
G1, I1	E	Preblizu vrtini B-3	C	Trasa I1 se odmakne od vrtine B-3.
G1, I2	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa I2 se odmakne iz ožjega varstvenega pasu zajetja Lojzov izvir.
G2, H1, I1	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa G2 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja. Trasa I1 se odmakne od vrtine B-3.
G2, H2, I1	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa G2 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja. Trasa I1 se odmakne od vrtine B-3.
G2, H1, I2	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa G2 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja. Trasa I2 se odmakne iz ožjega varstvenega pasu zajetja Lojzov izvir

Varianta	Ocena glede na trenutni potek		Ocena ob spremembah poteka	
	Ocena	Opomba	Ocena	Opomba – pogoj za sprejemljivost
G2, I3	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa G2 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja. Trasa I3 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja.
G2, I4	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa G2 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja. Trasa I4 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja.
G2, I5	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa G2 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja.
G3, G3-n2, H1, I1	E	Preblizu vrtini B-3	C	Trasa I1 se odmakne od vrtine B-3.
G3, G3-n2, H2, I1	E	Preblizu vrtini B-3	C	Trasa I1 se odmakne od vrtine B-3.
G3, G3-n2, H1, I2	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa I2 se odmakne iz ožjega varstvenega pasu zajetja Lojzov izvir
G3, G3-n2, H2, I2	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa I2 se odmakne iz ožjega varstvenega pasu zajetja Lojzov izvir
G3, G3-n2, I3	D	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa I3 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja.
G3, G3-n2, I4	D	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa I4 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja.
G3, G3-n2, I5	B	Vpliv je nebitven	B	/
Optimizirane variante				
G3, G3-n2, I4*	C	Vpliv je nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov in pogojev iz Odloka	C	Trasa I4* naj se odmakne iz širšega vodovarstvenega območja (vplivni varstveni pas), saj sicer promet z nevarnimi in škodljivimi snovmi oz. naftnimi derivati ne bo dovoljen.
G2*, I4*	E	po Odloku v ožjem varstvenem pasu gradnja ni možna	C	Trasa G2 se odmakne iz ožjega vodovarstvenega območja. Trasa I4* naj se odmakne iz širšega vodovarstvenega območja (vplivni varstveni pas), saj sicer promet z nevarnimi in škodljivimi snovmi oz. naftnimi derivati ne bo dovoljen..

2.4 POVRŠINSKE VODE

Zaradi morfološke razgibanosti terena variante pogosto sledjo rečnim dolinam. Po Zakonu o vodah so vodotoki 1. reda Sava, Savinja, Mirna in Krka. Vsi ostali vodotoki sodijo med vodotoke 2. reda.

Glede na morfološki značaj vodotokov jih večina sodi v razrede 1-2 (delno naravni vodotoki), 2 (sonaravno urejeni vodotoki) in v 2-3. Na posameznih krajših odsekih so vodotoki tehnično urejeni (razred 3), predvsem tam, kjer je erozija strug največja; npr. ob sotočjih ali tam, kjer je večja poplavna nevarnost- npr. struga Pirešice). Manjši ali občasni vodotoki niso kategorizirani. Pri graditvi trase bodo najmanjše spremembe na vodotokih tam, kjer so ti že tehnično urejeni (razred 3).

Na obravnavanem območju ima MOP ARSO merilna mesta za kakovost površinske vode na vodotokih:

- Savinja: Medlog, Tremerje in Veliko Širje
- Sava: Suhadol (Hrastnik) in Boštanj
- Mirna: Boštanj

Na ostalih površinskih vodotokih se ne izvaja monitoring kakovosti vode. V letih 2004 in 2005 je bilo na vseh merilnih postajah (Savinja, Sava in Mirna) ugotovljeno dobro kemijsko stanje površinske vode.

Po podatkih MOP ARSO (Atlas okolja, marec 2008) se poplavna območja delijo glede na pogostost poplavljanja na območja s pogostimi, redkimi in katastrofalnimi poplavami.

- Pogoste poplave so poplave s povratno dobo pojavljanja visokih vod v obdobju do 5 let.
- Redke poplave so poplave s povratno dobo pojavljanja visokih vod v obdobju 10 - 20 let.
- Katastrofalne poplave so poplave s povratno dobo 50 let in več.

Vsi odseki potekajo čez poplavna območja. Na večini območja so bile zabeležene redke ali katastrofalne poplave. Pogoste poplave so le v okolici Levca ob Pirešici in Ložnici.

Za oceno vplivov izvedbe plana na površinske vode na območju predvidenega plana so izhodišča zakonske zahteve, s katerimi je opredeljeno fizikalno-kemijsko stanje površinskih voda. Izhodišče za oceno vplivov je tudi Metodologija kategorizacije urejanja vodotokov po morfološkem značaju, ki glede na naravnost struge razvršča vodotoke v štiri razrede (od naravnih do togo urejenih vodotokov).

Okoljski cilji predvidene cestne povezave so:

- ohraniti obstoječo stabilnost brežin vodotokov in ekološke lastnosti vodotokov
- ohraniti obstoječo kakovost vode
- varovanje poplavnih območij pred posegi in dejavnostmi, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja

Kazalci za spremljanje morebitnih škodljivih vplivov predvidenega plana so usmerjeni v:

- spremljanje spremembe kategorizacije vodotokov po morfološkem značaju,
- spremljanje spremembe kakovosti vodotokov po fizikalno-kemijskih lastnostih.
- spremljanje poplavne ogroženosti na vodotokih

V okoljskih ciljih in kazalcih zanje so posredno zajeti tudi vplivi na zdravje prebivalcev, pretok vode in življenjske pogoje vodnih ali obvodnih organizmov.

Vplivi na spremembo morfološkega značaja, ki lahko nastopijo zaradi izvajanja obravnavanega plana, so lahko posledica:

- izvajanja del v času gradbenih in zemeljskih del izvajanja
- izvajanja vzdrževalnih del na območju trase ceste.

Ker vse trase potekajo čez in ob vodotokih je pri vsaki varianti pričakovati spremembo kategorizacije vodotokov glede na morfološki značaj. Zaradi velikega števila vodotokov, ki jih posamezne variante prečkajo in potekajo vzporedno z njimi, smo v tej fazi poročila razvrstili variante glede na dolžino vzporednega poteka z vodotoki. Na teh območjih bodo namreč posegi v brežine vodotokov največji.

Vplivi na spremembo kakovosti vodotoka po fizikalno-kemijskih lastnostih, ki lahko nastopijo ob izvedbi obravnavanega posega, so lahko posledica:

- izvajanja del v času ureditve (zemeljska in gradbena dela) predvidenega plana,
- nesreč, pri katerih se z razlitjem nevarnih tekočin ali razsutjem drugih nevarnih snovi povzroči nepopravljiva škoda,
- izvajanja vzdrževalnih del na območju predvidenega plana,
- neučinkovitega sistema za zbiranje, čiščenje in odvajanje padavinskih voda z območja predvidenega plana.

Vsi predlagani odseki (in variante) potekajo čez poplavna območja. Večina odsekov pravokotno prečka poplavna območja, nekateri odseki (G3, I1 in I3) pa na določenih razdaljah potekajo vzporedno z njimi (na teh lokacijah so možne redke ali katastrofalne poplave).

Pogosto poplavljen območje je ob Pirešici in Ložnici pri Levcu. To območje prečka odsek G2. Poleg območij, ki pogosto poplavlajo so bolj kritični še tisti odseki, kjer trase potekajo vzporedno čez poplavna območja.

Pri upoštevanju vseh kriterijev (morfološki značaj vodotokov, fizikalno-kemijski parametri in poplavna območja) je ima med odseki G najmanjše vplive na okoljske cilje plana odsek G3, H1 med odseki H, med odseki I pa ima najmanjše vplive odsek I2, sledita I1 in I5.

Tabela 5: Ocena primernosti in vrstni red variant glede na kriterij površinske vode

Varianta	Skupna ocena primernosti
G1, I1	C
G1, I2	C
G2, H1, I1	C
G2, H2, I1	C
G2, H1, I2	B
G2, H2, I2	B
G2, I3	C
G2, I4	C
G2, I5	C
G3, G3-n2, H1, I1	B
G3, G3-n2, H2, I1	B
G3, G3-n2, H1, I2	B
G3, G3-n2, H2, I2	B
G3, G3-n2, I3	C
G3, G3-n2, I4	B
G3, G3-n2, I5	B

Najmanjši vpliv na površinske vode imajo variante s kombinacijo odsekov G3 - G3-n2 – H1 oz. H2 – I1 – I2 – I5. Najmanjši vpliv ima varianta **G3, G3-n2, H1, I2**.

2.5 KMETIJSKE POVRŠINE

Obravnavano območje obsega površje med obstoječima avtocestnima odsekoma A1 Ljubljana-Maribor in A2 Ljubljana-Obrežje. Trase potekajo po ozemlju občin Braslovče, Prebold, Trbovlje, Hrastnik, Radeče, Litija, Šentrupert, Trebnje, Mokronog-Trebelno, Šmarješke toplice, Škocjan, Sevnica, Laško, Celje, Šentjur, Dobje in Krško, katerih skupna površin znaša približno 1.988,2 km². Po podatkih o dejanski rabi tal, približno 37,7% tega ozemlja pokrivajo kmetijska zemljišča, 19,9% pa je v veljavnih prostorskih aktih opredeljenega kot najboljša kmetijska zemljišča. V preteklosti so bili na približno 2,7% ozemlja izvedeni hidromelioracijski posegi. Podrobnejši opis stanja na območju posameznih odsekov je podan v nadaljevanju.

Obravnavano območje se v svojem skrajnem severnem delu uvršča v t.i. Savinjsko ravan, ki proti jugu prehaja v Posavsko hribovje. Gre za uravnan svet, ki je zaradi ugodnih podnebnih in pedoloških razmer intenzivno kmetijsko obdelan. Na rodovitnejših prsteh prevladujejo njive in hmeljišča. Proti jugu Savinjska ravan prehaja v hriboviti svet Posavskega hribovja. Gre za obsežen pas hribovitega sveta podolžnih slemen in globoko zarezanih dolin na obeh bregovih reke Save med Ljubljanskim poljem in Sevnško kotlino. Prevladujejo travniške površine, v uravnanem svetu njive, na prisojnih pobočjih pa tudi vinogradi in sadovnjaki.. Večino hribovja sicer prerašča gozd. Reka Sava je v Posavsko hribovje vrezala ozko dolino, ki se od Radeč dolvodno nekoliko razširi. Na aluvialnih ravninah prevladujejo njivske površine. Posavsko hribovje proti jugozahodu prehaja v Dolenjsko podolje za katerega je značilno kraško in fluviokraško površje. Proti jugovzhodu se Posavsko hribovje preko doline reke Mirne spusti v gričevnati svet Krškega, Senovskega in Bizeljskega gričevja z vmesnimi, pretežno mokrotnimi dolinami. V uravnanem svetu prevladujejo njive in travniki, na prisojnih pobočjih pa sadovnjaki in vinogradi.

Intenzivna oblika kmetovanja prevladuje predvsem v uravnanem površju, na dnu dolin in v bližini naselij. Tu med kmetijskimi zemljišči prevladujejo njive, vrtovi, na severnem delu obravnavanega območja pa se kot posebna oblika kmetovanja pojavljajo hmeljišča. Sklenjene sklope kmetijskih zemljišč pogosto prekinjajo in med seboj ločujejo pasovi ali posamezni otoki gozda. V reliefno bolj razgibanem svetu se delež njiv zmanjša na račun travnikov. Na prisojnih pobočjih se pojavljajo sadovnjaki, ponekod (predvsem v južnem delu obravnavanega območja) pa tudi vinogradi. Ponekod je bilo opaziti zaraščanje kmetijskih površin.

Na podlagi obstoječega stanja ter metodologije ugotavljanja in vrednotenja vplivov, ki je podrobneje predstavljena v poglavju 4.5.2.3 *Metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov*, so bile obravnavane trase s pripadajočimi priključnimi cestami ocenjene. Ocene variant so podane v spodnji tabeli, podrobnejša obrazložitev ocene in primernosti posameznih variant pa je podrobneje podana v poglavju 4.5.4.2 *Vplivi na okoljske cilje DPN*.

Tabela 6: Ocena vplivov izvedbe plana na cilje za posamezne variante in njihova razvrstitev

Varianta	Cilj	Ocena
G1, I1	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	B
G1, I2	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	B
G2, H1, I1	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	B

G2, H2, I1	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	C
G2, H1, I2	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	B
G2, H2, I2	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	C
G2, I3	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	B
G2, I4	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	B
G2, I5	ohranjanje kmetijskih zemljišč	B
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	B
G3 (G3-n2), H1, I1	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	B
G3 (G3-n2), H2, I1	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	C
G3 (G3-n2), H1, I2	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	C
G3 (G3-n2), H2, I2	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	C
G3 (G3-n2), I3	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	C
G3 (G3-n2), I4	ohranjanje kmetijskih zemljišč	C
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	C
G3 (G3-n2), I5	ohranjanje kmetijskih zemljišč	B
	ohranjanje območij hidromelioriranih zemljišč	C

Za najprimernejšo varianto z vidika kmetijstva se je izkazala varianta G2-I5, za drugo najprimernejšo pa varianta G3-G3n2-I5. Varianta G3-G3n2-H2-I1 je bila z vidika kmetijstva ocenjena za najmanj primerno.

2.6 GOZDARSTVO

Okoljski cilji plana za področje gozdarstva so določeni tako, da:

- se ohranja stabilnost gozdov.
- so čim manjši vplivi na funkcije gozdov,
- se čim manj posega v varovalne gozdove in se ne posega v gozdove s posebnim namenom.

Okoljski cilj plana je:

- zagotavljanje stabilnosti in vitalnosti gozdov, ki so sposobni opravljati proizvodne, ekološke in socialne funkcije.

Kazalniki za spremljanje morebitnih škodljivih vplivov predvidenega plana so:

- prizadetost lesno-proizvodnih funkcij gozdov,
- prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami.

Predlagane trase posegajo na območje štirih gozdnogospodarskih območij: celjsko, brežiško, ljubljansko, novomeško.

Glavni tipi gozdov v **novomeškem območju** so:

- nižinski gozdovi v glavnem hrasta in belega gabra ter nižinska jelovja. Glede na način gospodarjenja v preteklosti lahko rečemo, da gre predvsem za drobno posestniške

gozdove, saj je čutiti zelo velik vpliv lastnika, predvsem zaradi bližine, lahke dostopnosti ter za kmetijo uporabnih drevesnih vrst. Iz teh gozdov se je v preteklosti jemalo v glavnem tisto, kar je domačija potrebovala, vlagalo pa se ni prav veliko.

predgorski bukovi gozdovi, v glavnem v zasebni lasti. So nekoliko težje dostopni in od vasi malo bolj oddaljeni gozdovi z velikimi razlikami v kvaliteti in negovanosti. Dokaj pogost način gospodarjenja v preteklosti je bila prodaja lesne mase na panju.

Na **Ljubljanskem območju** prevladujejo rastišča gozdnih združb bukovij na nekarbonatnih kamninah, gozdnih združb gričevnatih in podgorskih bukovij na karbonatnih kamninah, gozdne združbe termofilnih bukovij in bukovja na rendzinah ter gozdnih združb jelke in bukve. Rastišča drugih gozdnih združb (npr. acidofilnih borovij) so v območju manj zastopana in predvsem antropogena nastanka.

Največji del **celjskega območja** poraščajo bukova rastišča, ostala rastišča so: rastišča acidofilnih borovij, rastišča gabrovij in dobrav, rastišča jelke in smreke, rastišča jelke in bukve, rastišča termofilnih grmičavih gozdov. Ostala rastišča dosegajo zanemarljive vrednosti.

Na **brežiško gozdnogospodarskem območju** prevladujejo rastišča bukovij na nekarbonatnih kamninah in gričevnata in podgorska bukovja na karbonatnih kamninah. Pomembnejše so zastopane še gabrovja in dobrane, termofilna bukovja in bukovja na rendzinah ter gorska bukovja na karbonatnih kamninah.

Vplivi izvedbe predvidenega plana na gozdarstvo so neposredni zaradi uničenja gozda ob fizični umestitvi cestnega objekta s pripadajočo infrastrukturo neposredno na trasi hitre ceste in na lokacijah predvidenih cestnih priključkov. Daljinski vpliv bo nastal v robnem pasu gozda vzdolž trase zaradi omejitev v gospodarjenju z gozdom na teh površinah. Pojavili se bodo neugodni vplivi na obstoječe ekološke razmere v gozdnih ekosistemih zaradi novonastalega gozdnega roba na obeh straneh cestne trase. Glede na trajanje so vplivi trajni (posek gozda na trasi zaradi spremenjene rabe) ali začasni (posek zaradi manipulativnih površin gradbišč, urejanja dostopnih poti, urejanje gozdnega roba). Kumulativnih vplivov na gozd in gozdarstvo ne pričakujemo, saj za obravnavani prostor v času izdelave poročila nismo pridobili podatkov o večjih prostorskih posegih. Potencialni sinergijski vplivi so možni na manjših gozdnih fragmentih, ki so že deloma prizadeti zaradi podlubnikov in bi jih močnejši poseg zaradi poseka drevja močno razvrednotil, vendar takšnih primerov na terenu dejansko nismo ugotovili. Pojavili se bodo tudi neugodni vplivi na obstoječe ekološke razmere v gozdnih ekosistemih zaradi novonastalega gozdnega roba na obeh straneh cestne trase. Predlagane variante tras posegajo v varovalne gozdove. Ne posegajo pa v gozdne rezervate.

Vpliv izgradnje avtoceste na gozdarstvo in gozdne površine bo večplasten. Na območju trase avtoceste bo prišlo do zmanjšanja površin gozdov, prišlo bo do oblikovanja novih gozdnih robov vzdolž linijskega posega v gozd. V času gradnje bo prišlo do občasnega oviranja dostopnosti do gozdnih površin, zaradi česar bi bilo lahko oteženo normalno gospodarjenje z gozdom.

Ob upoštevanju izgube letnega prirastka gozda, ki bo povzročena s posegom, je najbolj sprejemljiva kombinacija variant **G2, H2 in I1** (s pripadajočo navezovalno cesto G2-n1), saj je izguba prirastka najmanjša (305 m³/leto). Sledijo ji kombinacija variant, ki se od nje ne bistveno ne razlikujejo v izgubi prirastka - **G3, H2, I1** z izgubo prirastka 327 m³/leto. Slednja

kombinacija je tudi najugodnejša z vidika prizadetosti proizvodnih funkcij gozdov, saj je površina prizadetih gozdov najmanjša (36,62 ha), prav tako je tudi najmanjša površina prizadetosti proizvodne funkcije na I. stopnji poudarjenosti.

S stališča prizadetosti gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami na I. in II. stopnji je najbolj ugodna kombinacija variant **G1, I1**. Vendar pa velja poudariti, da kombinacija posega na približno 17 ha (46 %) večjo površino gozdov kot kombinacija variant **G3, H2, I1**, ki posega na najmanjšo površino.

Na podlagi zgoraj povedanega ocenjujemo, da je najugodnejša kombinacija variant s stališča gozda **G3, H2 in I1** s pripadajočima navezovalnima cestama G3-n1 in G3-n2.

V spodnji tabeli so prikazane ocene vpliva tras na gozdarstvo.

Tabela 7: Pregled ocen po kombinacijah variant

Kombinacija Variant	Vpliv na kazalnik	Ocena vpliva	Skupaj
G1, I1	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G1, I2	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G2, G2-n1, H1, I1	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G2, G2-n1, H2, I1	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G2, G2-n1, H1, I2	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G2, G2-n1, H2, I2	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G2, G2-n1, I3	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G2, G2-n1, I4	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G2, G2-n1, I5	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G3, G3-n1, G3-n2, H1, I1	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G3, G3-n1, G3-n2, H2, I1	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	

G3, G3-n1, G3-n2, H1, I2	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G3, G3-n1, G3-n2, H2, I2	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G3, G3-n1, G3-n2, I3	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G3, G3-n1, G3-n2, I4	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	
G3, G3-n1, G3-n2, I5	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijami	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami	C	

2.7 KULTURNA DEDIŠČINA

Osredji del tretje razvojne osi poteka med avtocesto A1 Maribor - Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu. V občinah Celje, Hrastnik, Krško, Litija, Sevnica, Šentjernej, Šentjur, Škocjan, Štore, Trbovlje, Trebnje, Zagorje ob Savi, Laško, Novo mesto, Radeče, Braslovče, Dobje, Mirna Peč, Tabor, Prebold, Polzela, Žalec, Šmarješke Toplice, Mokronog – Trebelno in Šentrupert, preko katerih potekajo variante trase, se nahaja več kot 3.000 evidentiranih enot kulturne dediščine, vpisanih v Register nepremične kulturne dediščine.

Pri pripravi obstoječega stanja kulturne dediščine smo se osredotočili na enote kulturne dediščine, ki se nahajajo v petdesetmetrskem pasu okoli opredeljenih variant trase. V obravnavanem pasu se nahaja dvainšestdeset (62) enot kulturne dediščine, ki spadajo v enega izmed naslednjih tipov kulturne dediščine: sakralna stavbna dediščina, profana stavbna dediščina, arheološka dediščina, vrtnoarhitekturna dediščina, naselbinska dediščina in kulturna krajina. V obravnavanem pasu se nahaja tudi območje kompleksnega varstva kulturne dediščine oziroma nacionalno pomembno krajinsko območje Kozjansko - Obsotelje – Bizeljsko (oznaka 21). Ne moremo oceniti v kakšnem stanju in uporabi/rabi so enote kulturne dediščine, saj v smernicah, ki jih je posredoval Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, le-to ni bilo opredeljeno. Ravno tako ni bila opredeljena ogroženost enot kulturne dediščine.

Pri opredelitvi vplivov izvedbe plana smo se osredotočili na enote kulturne dediščine, v katere variante trase neposredno posegajo. Variante neposredno posegajo v štiriintrideset (34) enot kulturne dediščine. Prevladujejo posegi v arheološka območja. Kritični pa so predvsem posegi v objekte, ki so opredeljeni kot kulturna dediščina. Glede na posege lahko kot pomemben vpliv plana opredelimo **poseganje v enote kulturne dediščine oziroma spremembo lastnosti, vsebine in oblike enot kulturne dediščine, na katere posegajo opredeljene variante trase.**

Vplivi izvedbe predvidenega plana na kulturno dediščino so neposredni zaradi posegov v enote kulturne dediščine, ki ležijo v območju cestnega telesa variant trase ali v neposredni bližini cestnega telesa. Glede na trajanje pa so lahko trajni (spremenjena raba, izkopavanja, ohranjanje ex-situ) ali začasni (vplivi zaradi urejanja dostopnih poti, obratovanja gradbišča). Kumulativni vpliv nastopi, ker vsaka izmed opredeljenih variant posega v več enot kulturne dediščine. Daljinskih vpliv se pojavlja kot spremenjeno vidno zaznavanje enot kulturne

dediščine oziroma kot spreminjanje odprtega prostora okoli enot kulturne dediščine. Sinergijski vplivov nismo ugotovili.

Variante smo ocenjevali na naslednje okoljske cilje:

- vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti,
- preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine,
- ohranjanje števila objektov kulturne dediščine,
- ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine,
- ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine.

Za variante G1, G2-n1, in G3-n1 je ocena za vseh pet opredeljenih okoljskih ciljev A (ni vpliva). Za ostale variante G2, G3, G3-n2, H1, H2, I1, I2, I3, I4 in I5 pa je ocena za prvi okoljski cilj je A (*ni vpliva/vpliv je pozitiven*), za ostale okoljske cilje pa C (*vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov - vpliv je pod pogoji nebitven*).

Na podlagi opredeljenih vplivov ocenjujemo, da so z vidika varstva kulturne dediščine za nadaljnjo obdelavo najprimernejše variante:

- **odsek G – variante G1, G2 –n1 in G3-n1,**
- **odsek H – varianta H2 in**
- **odsek I – varianta I1.**

Pri optimizaciji oziroma nadaljnem projektiranju izbrane variante trase je potrebno upoštevati tri ključne omilitvene ukrepe:

- Izbrano varianto trase je treba umestiti tako, da ne bo posegala v območja arheološke dediščine. V primeru, da trase ni mogoče speljati tako, da se izogne območjem arheološke dediščine, naj le-ta poteka samo čez robna območja arheoloških najdišč.
- Izbrano varianto trase je treba prestaviti tako, da ne bo posegala v objekte kulturne dediščine (kozolec, kretniška postavljalnica, kapelica,...). V primeru, da trase ni mogoče prestaviti, je potrebno ustrezno prestaviti objekte.
- Pri optimizaciji izbrane trase se ne sme posegati v enote kulturne dediščine, ki so navedene v preglednici Enote kulturne dediščine v petdesetmetrskem pasu variant. Enote kulturne dediščine, ki so v neposredni bližini izbrane trase, je potrebno ustrezno zavarovati pred posegi (ogradev območij,...). Tu ne smejo biti manipulativne površine za potrebe gradnje ceste.

Izvedba omilitvenih ukrepov je ključna za doseganje nebitvenega vpliva izvedbe plana zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Tabela 8: Ocena vplivov izvedbe plana na okoljske cilje po opredeljenih variantah

Odsek	Varianta	Okoljski cilj	Ocena
G	G1	vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
		preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	A
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	A
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	A
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	A
	G2	vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A

Odsek	Varianta	Okoljski cilj	Ocena
		preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C
		vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
	G2-n1	preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	A
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	A
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	A
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	A
		vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
	G3	preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C
		vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
	G3-n1	preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	A
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	A
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	A
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	A
		vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
G3-n2	preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C	
	ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C	
	ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C	
	ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C	
	vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A	
H	H1	preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C
		vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
	H2	preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C
		vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
I	I1	preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C
		vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
	I2	vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A

Odsek	Varianta	Okoljski cilj	Ocena
		preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C
	I3	vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
		preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C
	I4	vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
		preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine	C
		ohranjanje števila objektov kulturne dediščine	C
		ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine	C
		ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine	C
	I5	vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A
preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine		C	
ohranjanje števila objektov kulturne dediščine		C	
ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine		C	
ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine		C	

Opozorilo: Če pri nadaljnjem projektiranju variant oziroma izbrane variante ne bodo upoštevani navedeni omilitveni ukrepi, bo vpliv na kulturno dediščino oziroma na opredeljene okoljske cilje bistven (D).

Ocenjujemo, da so z vidika varstva kulturne dediščine za nadaljnjo obdelavo najprimernejše variante:

- odsek G – variante G1, G2 –n1 in G3-n1,
- odsek H – varianta H1 in
- odsek I – varianta I1.

2.8 KRAJINA

Na obravnavanem območju med avtocesto A1 Maribor – Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana - Obrežje pri Novem mestu so predvideni trije glavni koridorji, po katerih bo potekala izbrana varianta državne ceste. V okviru koridorjev je predvidenih več možnih variant poteka trase ceste. Variante v severnem delu potekajo po krajinskih tipih vzhodnoslovenskega predalpskega hribovja, v južnem delu pa prehajajo v krajinske tipe, značilne za južne subpanonske regije glede na Regionalno razdelitev krajinskih tipov Slovenije. Za prostor, v katerega se umeščajo izbrane variante, je značilna velika krajinska pestrost, ki jo določajo predvsem reliefne značilnosti, vegetacija, poselitev in raba prostora.

Krajine južne subpanonske regije opredeljuje velika kultiviranost z različnimi vzorci kulturne krajine. V ravninah so ti vzorci večjih dimenzij in pravilnejših oblik, na pobočjih gričevja so le-ti manjši in bolj prepleteni. Pretežno so za enoto značilne večje ravnice obdane z gričevnatim svetom z vinskimi goricami in cerkvami na vrhu nekaterih gričev. Gričevje ob večjih rekah prehaja v večje ravnine (Krško-Brežiško polje). Največje spremembe v krajinski sliki nižin so bile v preteklosti povzročene s hidromelioracijami in regulacijami skoraj vseh

večjih vodotokov in njihovih pritokov. Razpršena urbanizacija se pojavlja na gričevju. Na vinogradniških območjih prihaja do neustrezne gradnje objektov (značilne zidanice nadomeščajo vikendi in celo stanovanjska gradnja, ki bistveno spreminja prostorsko strukturo). Obremenitev za prostor predstavljajo tudi razni infrastrukturni koridorji (cestna, energetska infrastruktura).

Splošne smernice za varovanje (pomembnejše za umeščanje cestnega koridorja):

- ohranjanje naravnih obvodnih krajin oz. vsaj delna renaturacija reguliranih vodotokov,
- ohranjanje nižinskih vlažnih gozdov (otoki redke naravne krajine).

Glede na značilnosti in prevladujoče ključne dejavnike prostora posamezne predvidene trase državne ceste potekajo po dveh razpoznavnih območjih:

1. Krško gričevje: Krške gorice, Mirenska dolina,
2. Krško – Brežiško polje (v manjšem delu): Posavski del polja.

Severni deli variant tras ležijo na območju Vzhodnoslovensko predalpskega hribovja, kjer prevladuje reliefna razgibanost površja. Značilno je razgibano in zaokroženo hribovje, prepleteno z ozkimi dolinami in grapami ter širša ravninska območja. Vse doline se stekajo proti Savi. Njihova morfološka zgradba je različna. Prostor je prepoznaven po svoji značilni razporeditvi rabe: ravnine so v intenzivni kmetijski rabi (hmeljišča in nizkodebelni sadovnjaki), obrobja ravnin so drobnomozaično strukturirana in v ekstenzivni kmetijski rabi (tradicionalni sadovnjaki in vinogradi), ki postopoma prehajajo v zaledje gozdnatih pobočij. Poselitev območja je v urbaniziranem dnu dolin, kjer so večja naselja in središča. Poselitev na pobočjih je razpršena, razpotegnjena, z nekaj strnjanimi naselji. V višjih hribovitih legah so samotne kmetije. Spreminjanje krajine poteka tako zaradi naravnih procesov in opuščanja rabe kot tudi zaradi pospešene urbanizacije na podeželju.

Glede na značilnosti in prevladujoče ključne dejavnike prostora posamezne predvidene trase državne ceste potekajo po petih razpoznavnih območjih:

1. Savinjska dolina: južna strma pobočja Savinjske doline, Osrednji del Savinjske doline – Celjska dolina.
2. Kamniško in Zasavsko hribovje: Revirji, Pongrac
3. Dolenjsko hribovje ob Savi: Kum, Povodje spodnje Sopot, Hribovje pod Kumom
4. Predgorje vzhodno od Savinje: Dolina Voglajne, Dolina spodnje Savinje, Kompolska planota, Povodje Gračnice in Lahomnice, Osrednje Kozjansko, Lisca.
5. Dolina Save.

Z vidika presoje vplivov plana na vidno okolje in krajino se v okoljskem poročilu zasledujejo naslednji okoljski cilji:

1. ohranjanje prepoznavnih značilnosti krajine;
2. ohranjanje prepoznavne krajinske pestrosti obravnavanega prostora;
3. ohranjanje obstoječih kakovosti vidnega okolja (krajinske slike);
4. izboljševanje vidnega okolja in prepoznavnih značilnosti krajine na degradiranih območjih;
5. ohranjanje in varovanje območij nacionalne prepoznavnosti.

Cilji za ugotavljanje in vrednotenje vplivov na vidno okolje in krajino izhajajo iz strokovnih utemeljitev, obstoječega pravnega stanja (strokovnih podlag), obstoječih strateških dokumentov in njihovih usmeritev ter posameznih konvencij in mednarodnih dokumentov.

Merilo za ugotavljanje in vrednotenje vplivov plana na vidno okolje in krajino je torej opredeljeno kot sprememba, ki se v prostoru zgodi zaradi posega plana. Pri tem je vpliv plana opredeljen z velikostjo oziroma obsegom spremembe, ki se zaradi posega plana pojavi na

vidnem okolju oziroma na krajni. Večja kot je sprememba okoljske sestavine, večji je vpliv posega in obratno. Vpliva na vidno okolje in krajno ni, kadar ni posega v prostor. Pozitivni vplivi posega plana na vidno okolje in krajno pa se lahko pojavijo le v primeru, da se s posegom izboljša obstoječe stanje – sanacija videzno degradiranega okolja in krajine. V skladu z opredeljenimi okoljskimi cilji se vplivi plana na obravnavano okoljsko sestavino opredelijo kot:

1. sprememba obstoječe rabe;
2. sprememba videznih in krajinskih značilnosti prostora;
3. sprememba krajinske pestrosti;
4. sprememba stanja zaradi posega na varovana območja nacionalne prepoznavnosti.

Kot najustreznejša varianta je opredeljena tista, ki ima iz krajinskega vidika najmanjši vpliv na okolje, kar pomeni, da ima nižjo oceno in je v primerjavi z ostalimi variantami na začetku vrstnega reda. S stališča varovanja krajine so bistveno ustreznejše variante, ki potekajo po obstoječih infrastrukturnih koridorjih in trasah obstoječih cest, saj njihovo umeščanje v prostor bistveno ne vpliva na slabšanje krajinske slike, rabe prostora in drugih kakovosti.

Tabela 9: Stopnja primernosti variant glede na vidno okolje in krajino.

Koridor	Odsek	Varianta	Ocena variante
VZHOD	G	G1	B
		H - I	I1
	H2		B
	I2		B
SREDINA	G	G2	B
		G2-N1	A/B
	I	I3	B
		I4	B
		I5	A/B
	H	H1	B/C
ZAHOD	G	G3	A/B
		G3-n1	A

2.9 NARAVA

Flora, favna in habitatni tipi

Okoljski cilji DPN za ureditev nove cestne povezave – osrednjega dela 3. razvojne osi so oblikovani tako, da omogočajo ohranjanje biotske raznovrstnosti. Okoljski cilj za floro, favno in habitatne tipe je:

- preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov (in habitatnih tipov), vrst (in habitatov) ter genomov (in genov).

Kazalci za spremljanje morebitnih škodljivih vplivov predvidenega plana zajemajo:

- pomen območja glede na prisotne habitatne tipe,
- pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste.

Varovana območja (Zavarovana območja in Natura 2000)

Okoljski cilji DPN za ureditev nove cestne povezave – osrednjega dela 3. razvojne osi za varovana območja omogočajo ohranjanje biotske raznovrstnosti. Okoljski cilj je:

- preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov (in habitatnih tipov), vrst (in habitatov) ter genomov (in genov).

Kazalec za spremljanje morebitnih škodljivih vplivov predvidenega plana zajema:

- prisotnost varovanih območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij

Ekološko pomembna območja in naravne vrednote

Ekološko pomembna območja na območju obravnavanega plana skoraj popolnoma prekrivajo z območji Natura 2000, zato so z vrednotenjem vplivov na varovana območja zajeti tudi vplivi nanje.

Okoljski cilji DPN za ureditev nove cestne povezave – osrednjega dela 3. razvojne osi za varovana območja omogočajo ohranjanje biotske raznovrstnosti. Okoljski cilj je:

- Ohranitev naravnih vrednot in zmanjševanja biotske raznovrstnosti

Kazalci za spremljanje morebitnih škodljivih vplivov predvidenega plana zajemajo:

- Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.
- Celovitost ekološko pomembnih območij.
- Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.

Skupna ocena vplivov na rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe

V nadaljevanju je podana skupna ocena vplivov na okoljske cilje plana za rastlinstvo, živalstvo in habitatne tipe. Ocena je podana za vse različice – kombinacije posameznih variant in je skupek ocen, ki so bile podane za po različicah za vsako habitatne tipe in za vsako živalsko skupino posebej.

Tabela 10: Ocena vplivov izvedbe plana za posamezne variante

Različica (kombinacija variant)	Vpliv na	Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni	Ocena vpliva
G1, I1	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G1, I2	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, H1, I1	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, H2, I1	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C

	pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.							
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, H1, I2	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, H2, I2	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, I3	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, I4	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, I5	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3-n2, H1, I1	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	
G3, G3-n2, H2, I1	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3-n2, H1, I2	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D

	rastlinske vrste							
G3, G3- n2, H2, I2	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, I3	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, I4	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D

Skupna ocena vplivov plana na naravne vrednote in ekološko pomembna območja

Vplive na naravne vrednote in ekološko pomembna območja smo ocenili na podlagi pregleda poseganja tras vanje (število in obseg posegov v naravno vrednoto, možni vplivi,...), posledic poseganja za ohranitveni status naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij in jakosti vpliva. Pri ovrednotenju vplivov na ekološko pomembna območja smo izhajali iz ugotovitev vrednotenja vplivov na območja Natura 2000, saj se EPO v veliki večini prekrivajo z le-temi.

Tabela 11: Ocena vplivov izvedbe plana na naravne vrednote in ekološko pomembna območja za posamezne variante

Različica (kombinacija variant)	Vpliv na	Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni	Ocena vpliva
G1, I1	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G1, I2	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, H1, I1	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C

G2, H2, I1	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, H1, I2	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, H2, I2	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, I3	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, I4	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, I5	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, H1, I1	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G3, G3- n2, H2, I1	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, H1, I2	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, H2, I2	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur,	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D

	zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.							
G3, G3- n2, I3	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, I4	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto in/ali EPO.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D

Skupna ocena vplivov plana na varovana območja

V nadaljevanju je podana skupna ocena vplivov na okoljske cilje plana za varovana območja.

Tabela 13: Ocena vplivov izvedbe plana na varovana območja za posamezne variante

Različica (kombinacija variant)	Vpliv na	Neposredni	Daljinski	Kumulativni	Sinergijski	Trajni	Začasni	Ocena vpliva
G1, I1	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G1, I2	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, H1, I1	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C

G2, H2, I1	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, H1, I2	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, H2, I2	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G2, I3	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, I4	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G2, I5	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D

	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, H1, I1	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
G3, G3- n2, H2, I1	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, H1, I2	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, H2, I2	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3- n2, I3	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C

	kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.							
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
G3, G3-n2, I4	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	DA	DA	DA	NE	DA	DA	D

3. SKLEPNA OCENA SPREJEMLJIVOSTI PLANA(DPN)

3.1 OCENA SPREJEMLJIVOSTI IZVEDBE PLANA

V spodnji tabeli je povzetek ocen vplivov izvedbe plana na posamezne elemente okolja. S krepkim tiskom je v primeru enakih ocen vseh variant označena tista, ki je z vidika obsega, jakosti vplivov in obsega potrebnih omilitvenih ukrepov ugodnejša.

V spodnji tabeli je povzetek ocen vplivov izvedbe plana na posamezne elemente okolja. S krepkim tiskom je v primeru enakih ocen vseh variant označena tista, ki je z vidika obsega, jakosti vplivov in obsega potrebnih omilitvenih ukrepov ugodnejša.

Tabela 14: Povzetek vplivov izvedbe DPN za gradnjo državne ceste med avtocesto A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem mestu in mejo z Republiko Hrvaško na posamezne elemente okolja

Element okolja	Vpliv na kazalce	Ocena vpliva variante															
		1 (G1, I1)	2 (G1, I2)	3 (G2, H1, I1)	4 (G2, H2, I1)	5 (G2, H1, I2)	6 (G2, H2, I2)	7 (G2, I3)	8 (G2, I4)	9 (G2, I5)	10 (G3, H1, I1)	11 (G3, H2, I1)	12 (G3, H1, I2)	13 (G3, H2, I2)	14 (G3, I3)	15 (G3, I4)	16 (G3, I5)
Kakovost zraka	Emitirane količine SO ₂ , NO _x , HOS/HC Koncentracije NO ₂ in delcev v zunanjem zraku	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Podnebne spremembe	Emitirana količina toplogrednih plinov CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O zaradi prometa.	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
Hrup	Število preobremenjen. objektov in prebivalcev ter prizadetost območij z zahtevano povečano stopnjo varstva pred hrupom (mirna območja) v celodnevem in nočnem obdobju glede na veljavne prostor. plane.	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Površinske vode	Sprememba kategorizacije vodotokov po morfološkem značaju.	C	C	B	B	B	B	C	B	B	C	C	C	C	D	C	C
	Sprememba kakovosti vodotoka po fizikalno-kemijskih lastnostih.	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	Sprememba poplavne ogroženosti.	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	B	B	C	B
Podzemne vode	Ogroženost kakovosti podzemne vode.	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	B
Kmetijske površine	Ohranjanje kmetijskih zemljišč	C	C	C	C	C	C	C	C	B	C	C	C	C	C	C	B
	Ohranjanje območij hidromelior. zemljišč.	B	B	B	C	B	C	B	B	B	B	C	C	C	C	C	C
Gozd	Prizadetost gozdov z lesno-proizvodno funkcijo	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Prizadetost gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami.	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Kulturna dediščina	Vzdrževanje in obnavljanje dediščine ter preprečevanje njene ogroženosti	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
	Preprečevanje posegov, s katerimi bi se utegnile spremeniti lastnosti, vsebina, oblike in s tem vrednost dediščine.	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Ohranjanje števila objektov kulturne dediščine.	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C

	Ohranjanje celovitosti, povezanosti, enovitosti in velikosti območij kulturne dediščine.	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Ohranjanje lastnosti objektov in območij kulturne dediščine.	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Krajina	Območja in prvine prepoznavnosti krajine, območja večje krajinske pestrosti, kakovost krajinske slike, varovana območja – izjemne krajine, krajinski parki,... Območja nacional. prepoznavnosti z vidika kulturnega in simbol. pomena krajine	B	B	C	B	C	B	B	B	B	C	B	C	B	B	B	B
Flora, favna in habitatni tipi	Pomen območja glede na prisotne habitatne tipe s poudarkom na zavarovanih. Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, prisotnost tujerodnih vrst	D	D	C	C	C	C	D	C	D	C	C	C	C	C	C	C
	Pomen območja za zavarovane živalske in rastlinske vrste	D	D	C	C	C	C	D	D	D	C	D	D	D	D	D	D
Varovana območja	Prisotnost varovanih (zavarovanih in Natura 2000) območij narave, upoštevajoč pomen in režim teh območij	D	D	C	C	C	C	D	C	D	C	D	D	C	C	C	C
	Ohranitev celovitosti zavarovanih in Natura 2000 območij.	C	C	C	C	C	C	D	D	C	C	C	C	C	C	D	D
	Ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov ter rastlinskih in žival. vrst.	D	D	C	C	C	C	C	C	C	C	D	D	C	C	C	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za varovano območje.	D	D	C	C	C	C	D	D	D	C	C	C	D	D	D	D
Naravne vrednote in EPO	Prisotnost naravnih vrednot in ekološko pomembnih območij.	D	D	C	C	C	C	D	C	D	C	C	C	C	C	C	C
	Celovitost ekološko pomembnih območij.	D	D	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Ohranjanje lastnosti, procesov in struktur, zaradi katerih je del narave opredeljen za NV in/ali EPO.	D	D	C	C	C	C	D	D	D	C	D	D	D	D	D	D

3.2 OPOZORILO O CELOVITOSTI OKOLJSKEGA POROČILA

Osnova za izdelavo in postavitve poglavij pričujočega okoljskega poročila je bila *Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*. Pri zasnovi poglavij smo upoštevali tudi določila *Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27.6.2001*, o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje.

Okoljsko poročilo je bilo prvotno namenjeno obravnavi na drugi stopnji celovite presoje vplivov na okolje, zaradi spremembe zakonodaje in načrtovalskih postopkov pa bo služilo kot osnova za pripravo natančnejših okoljskih poročil za manjše odseke v fazi priprave osnutka Uredbe o DPN, ki bodo obravnavana nadruzi stopnji celovite presoje. Pri izdelavi tega okoljskega poročila smo izhajali iz zakonskih zahtev, smernic nosilcev urejanja prostora, scopinga, vrste DPN in obsega aktivnosti za gradnjo državne ceste med avtocesto A1 Maribor – Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem Mestu ter na podlagi izbranih podatkov.

Ugotovitve, ki so navedene v tem okoljskem poročilu, se nanašajo na območje DPN za odsek državne ceste med avtocesto A1 Maribor – Ljubljana in avtocesto A2 Ljubljana – Obrežje pri Novem Mestu. Pri vrednotenju so bili uporabljeni podatki, ki nam jih je posredoval naročnik, splošno javno dostopni podatki o območju (npr. državni monitoring kakovosti vodotokov, podatki o podzemni vodi,...) ter podatki pridobljeni na podlagi terenskih ogledov.

V okoljskem poročilu nismo vrednotili vplivov, ki jih je smiselno vrednotiti na projektni ravni v okviru priprave Poročila o vplivih na okolje. V začetni fazi (prvih 20 let) je predvidena izgradnja dvopasovnice s tem, da se varuje koridor za štiripasovnico, zato so tudi v okoljskem poročilu vrednoteni vplivi na okolje za štiripasovnico. Že dvopasovnica na določenih delih vsebuje elemente za štiripasovnico (npr. predori, viadukti). V primeru vrednotenja vplivov na okolje in naravo za dvopasovnico bi bilo tudi uničenje kmetijskih površin, gozda, kulturne dediščine, krajine in narave manjše kot v primeru vrednotenja za štiripasovnico, zelo verjetno bi bile manjše tudi emisije hrupa. Gre torej predvsem za rezervacijo prostora za potencialno nadgradnjo oz. širitev nove cestne povezave. Trenutni prometni podatki namreč kažejo, da 4-pasovnica ne bi bila upravičena, po prvih 20 letih obratovanja, torej leta 2033 pa bo potrebno oceniti prometne razmere in oceniti, ali je nadgradnja na 4-pasovnico smiselna in potrebna.

Oktober 2008 je pripravljalec Študije variant pripravil dopolnitve Študije variant na podlagi predlogov občin, javnih predstavitev in pripomb civilne iniciative iz občine Laško. Tako so bile novembra izvedene dodatne preveritve vplivov optimiziranih variant na okolje po predlogih občin in civilne iniciative. Ker sta bila optimizirana odseka G2 in I4, so spremenjene vse variante, ki vključujejo ta dva odseka. Vplive optimiziranih variant na okolje smo preverili na podlagi primerjave odsekov G2 in I4 pred in po optimizaciji. Oba optimizirana odseka ostajata problematična glede vplivov na določene elemente okolja: G2* ima enak potek po vodovarstvenih pasovih črpališča Medlog kot G2, na odseku I4* pa ostaja problematično prečkanje Laknice, poleg tega pa so ponekod vplivi na naravo še večji, saj trasa prečka številnejša ohranjena območja in vodotoke, predvsem na območju gozdnih kompleksov pri Brezovici.

Ugotovitve okoljskega poročila in okoljski cilji plana so bili delno upoštevani že pri pripravi primerjalne študije variant in sicer pri oblikovanju optimizacij posameznih odsekov, zlasti glede vplivov na varovana območja. Okoljski cilj za ohranjanje kakovosti podzemne vode je le delno upoštevan, saj nekateri odseki potekajo čez vodovarstvena območja, na katerih Odloki o njihovem varstvu ne dovoljujejo gradnje cest, prometa nevarnih snovi ipd., poleg tega pa nekateri odseki potekajo v bližini vodnih virov, ki še nimajo določenih vodovarstvenih pasov. Stopnje upoštevanja okoljskih ciljev plana na področju narave nismo mogli natančno ovrednotiti, saj samo na osnovi razpoložljivih podatkov nismo mogli oceniti vplivov na določene živalske skupine, zato smo podali oceno X in obenem razložili, kakšno oceno pričakujemo, če bi bilo na voljo dovolj podatkov.

Za kakovostno presojo vplivov na naravo, predvsem pa za presojo sprejemljivosti vplivov osnutka plana na varovana območja so potrebni primerni podatki o pojavljanju zavarovanih in kvalifikacijskih rastlinskih in živalskih vrst in habitatnih tipov. V okviru priprave okoljskega poročila dodatni popisi in opazovanja pojavljanja niso bili predvideni, saj sta načrt priprave okoljskega poročila in projektna naloga za njegovo izdelavo temeljila na izhodišču, da je bilo v postopku oblikovanja območij Natura 2000 zbranih dovolj podatkov o pojavljanju kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov. Med pripravo okoljskega poročila se je izkazalo, da podatkov o razširjenosti kvalifikacijskih vrst ni dovolj oz. niso dovolj kakovostni in je zato nujno treba izvesti popise določenih vrst, ki bi lahko bile prizadete. **Zato ponekod ni bilo mogoče ovrednotiti vplivov in je zato podana ocena X (glej podrobnejšo razlago v podpoglavju o metodologiji, poglavje o naravi). Variante smo lahko primerjali med sabo in tako ovrednotili, katera je ugodnejša, vendar je treba opozoriti, da so vplivi vseh variant na naravo ocenjeni z X, kar pomeni da ugotavljanje vpliva ni možno in da zato za nobeno od variant ni možno oceniti, ali so vplivi sprejemljivi. Ocena bo torej možna, ko bodo pridobljeni podatki, ki bodo omogočali presojo vplivov na naravo.**